

Організатори конференції  
Інститут мистецтв  
0342 52 34 29 / 0342 52 34 30  
art@pnu.edu.ua

вул. Академіка Сахарова, 34-а м. Івано-Франківськ  
Кафедра дизайну і теорії мистецтва  
kdtm@pnu.edu.ua

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА  
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ



КАРПАТСЬКИЙ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА



Всеукраїнська науково-практична конференція

Українське шістдесятництво  
як культурно-мистецький  
вияв національної ідеї

**ДО СТОРІЧЧЯ**

від дня народження **ОПАНАСА ЗАЛИВАХИ**

**Голова оргкомітету: Ірина ДУНДЯК**

докторка мистецтвознавства, професорка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

**Заступник голови оргкомітету: Олег ЧУЙКО**

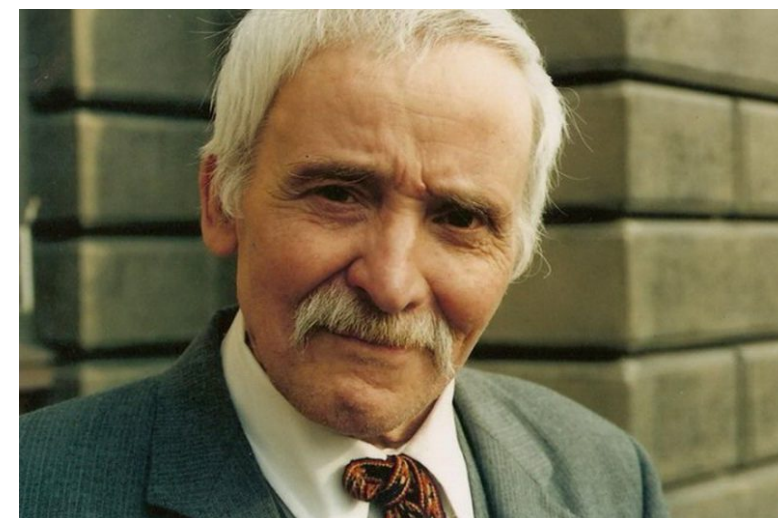
доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

**Секретар оргкомітету: Христина НАГОРНЯК**

кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

**Члени оргкомітету:**

**Володимир ФЕДОРАК, Ганна МАКОГІН, Надія БАБІЙ,  
Петро КУЗЕНКО, Богдан ТИМКІВ, Віолетта ДУТЧАК**



Івано-Франківськ 24-25 листопада 2025

## ПЛАН КОНФЕРЕНЦІЇ

### 24 листопада 2025 (1 день)

ауд. 233 (МОРЕР), адміністративний корпус

10.00-10.30 реєстрація учасників

10.30-13.00 пленарне засідання

13.00-14.00 обід

14.00-16.00 продовження пленарного засідання

17.00 відкриття виставки робіт Опанаса Заливахи у фойє Івано-Франківського національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка  
17.30 святкова академія у залі Івано-Франківського національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка

### 25 листопада 2025 (2 день)

ауд. 233 (МОРЕР), адміністративний корпус

10.00-13.00 секційні засідання

13.00-14.00 обід

14.00 круглий стіл учасників конференції в приміщенні «Читального залу імені Богдана Гаврилишина» бібліотеки КНУВС (вхід з вул. Чорновола)

15.30 екскурсія до родинного будинку Опанаса Заливахи

Регламент доповідей  
на пленарному засіданні до 20 хвилин  
на секційних засіданнях до 15 хвилин

## ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

10.30-11.00 Привітання учасників конференції, вручення медалей

11.00-13.00 Перша частина пленарного засідання

**Дундяк Ірина Миколаївна**, докторка мистецтвознавства, професорка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Суспільно-політичні рефлексії в епістолярії Опанаса Заливахи часів початку української Незалежності.*

**Тарнашинська Людмила Броніславівна**, докторка філологічних наук, професорка, завідувачка відділу теоретичних і міждисциплінарних досліджень, керівник Центру дослідження проблематики українського шістдесятництва Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. *Національна ідея у дискурсі українського шістдесятництва як усвідомлений вибір свободи: від вчинку до нової ідентичності.*

**Дутчак Віолетта Григорівна**, докторка мистецтвознавства, професорка кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Кобзар і кобзарство як образи-символи у спадщині О.Заливахи.*

**Селівачов Михайло Романович**, доктор мистецтвознавства, професор кафедри теорії та історії мистецтва Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури. *У колі дисидента з партбилетом Івана Гончара.*

**Бабій Надія Петрівна**, докторка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Альтер-его Опанаса Заливахи. Дослідження самоідентичності.*

13.00-14.00 Обід

14.00-16.00 Друга частина пленарного засідання

**Мельник Ольга**, кураторка проекту «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд». *Проект Мистецького арсеналу «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд»: особливості створення.*

**Патик Роксолана Степанівна**, кандидатка мистецтвознавства, професорка кафедри менеджменту мистецтва Львівської національної академії мистецтв, вчений секретар Західного центру Національної академії мистецтв України. *Інституалізація творчості Володимира Патики.*

**Савчук Андрій Іванович**, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури та будівництва Університету Короля Данила. *Архітектурна концепція та дизайн інтер'єру музею-галереї Опанаса Заливахи у місті Івано-Франківську.*

**Лагутенко Ольга Андріївна**, докторка мистецтвознавства, професорка Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України, головний науковий співробітник відділу новітніх методів дослідження. *Цикл «Українські народні пісні про кохання» Василя Перевальського як вияв національної ідентичності.*

**Карась Ганна Василівна**, докторка мистецтвознавства, професорка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Відгомін життєтворчості Опанаса Заливахи в українській діаспорі.*

## СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

### Секція 1. Суспільно-історичні аспекти діяльності українських шістдесятників

**Бончук Роман Олегович**, аспірант 3 курсу кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Суспільно-історичні аспекти діяльності українських шістдесятників.*

**Ковальчук Володимир Дмитрович**, голова Наглядової ради Івано-Франківського фахового коледжу Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, заслужений юрист України. *Українські політв'язні З.Красівський, В.Чорновіл, о. Я. Лесів, О. Заливаха – борці за свободу.*

**Котляр Євген Олександрович**, кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри монументального живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв, член-кореспондент Національної академії мистецтв України. *Харківський митець Павло Брозголь: між радянським та єврейським.*

**Паска Богдан Валерійович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Суспільно-історичні аспекти діяльності українських шістдесятників Назва виступу Репресії радянського режиму проти Опанаса Заливахи (1960-1970-ті рр.).*

**Ципуга Андрій Володимирович**, аспірант кафедри кафедри історії України та методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Основні віхи громадської активності Опанаса Заливахи в руслі українського дисидентського руху (1960-1970-ті рр.).*

**Рудницький Назар Вікторович**, аспірант 2 курсу кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Артефакти діяльності шістдесятників у музейних збірках України.*

### Секція 2. Особливості вияву національної ідеї у творчості шістдесятників: культурно-мистецький ракурс

**Бокотей Михайло Андрійович**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри художнього скла Львівської національної академії мистецтв, член-кореспондент НАМ України, керівник Західного регіонального науково-мистецького центру НАМ України. *Українське гутництво 1960 - 1970-х років: постаті, осередки, підвалини студійного руху.*

**Губарчук Мирослава Михайлівна**, викладач, магістр історії, вчитель історії та мистецтва Прикарпатського військово-спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради. *Роль Опанаса Заливахи в діяльності шістдесятників.*

**Девлюк Марія**, завідувач відділу сакрального та образотворчого мистецтва Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського. *Петро Грегорійчук. Творча доля художника.*

**Дмитрів Ірина Миколаївна**, аспірантка 3 курсу кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Інтерпретація народного іконопису у творчості українських митців нонконформістів.*

**Кузенко Петро Ярославович**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

## СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Творчість Петра Прокопіва в сучасних вимірах українського мистецтва.*

**Лозинська Олена Олександрівна**, історик, завідувач Музею шістдесятиництва- філії Музею історії міста Києва. *Твори Опанаса Заливахи у мистецькій колекції.*

**Мазур Вікторія Павлівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка, завідувач кафедри графіки Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». *Експерименти з кольором у церковному малярстві України другої половини ХХ – початку ХХІ століть.*

**Макогін Ганна Василівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Особливості використання декору Л. Панченко в жіночому костюмі.*

**Костюк Мирослава Павлівна**, викладачка англійської мови вищої категорії кафедри культури та соціально-гуманітарних дисциплін Закарпатської академії мистецтв. *Використання красназвчих матеріалів про художників у формуванні навичок англійської комунікації.*

**Пазинюк Марія Василівна**, аспірантка кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач Івано-Франківського фахового коледжу Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Історичні аспекти зображення музичних інструментів та музикантів у творчості митців-шістдесятників другої половини ХХ ст.*

**Пилип Роман Іванович**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри декоративно-прикладного мистецтва Закарпатської академії мистецтв. *Естетика традиційного народного вбрання Закарпаття як фактор національного самовираження у творчості Єлизавети Кремницької.*

**Семчук Леся Ярославівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Збереження автентичної вишивки в музейній колекції Івана Гончара.*

**Стасенко Володимир Васильович**, кандидат мистецтвознавства, професор, професор Косівського державного інституту декоративного мистецтва. *Володимир Юрчишин - особливості індивідуального художнього методу.*

**Чмелик Ірина Василівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Портрет сучасника у творчості митців-шістдесятників.*

**Чуйко Олег Дмитрович**, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну і теорії мистецтва. *Образ матері у творчості українських митців-шістдесятників.*

**Якимова Олена Олександрівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри художнього скла Львівської національної академії мистецтв. *Принцип серійності у творчості українських художників-склярів 1960–1980-х рр.: від ремісничої повторюваності до авторського стилю.*

### Секція 3. Творчість Опанаса Заливахи в контексті розвитку українського образотворчого мистецтва.

**Лубик Василь Васильович**, аспірант 1 курсу кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Особливості*

## СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

*використання символів національної ідентичності у графіці О.Заливахи.*

**Матоліч Ірина Яремівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну Університету Короля Данила. *До питання актуальності музею Заливахи.*

**Мочернюк Наталія Дмитрівна**, докторка філологічних наук, старша наукова співробітниця Інституту українознавства ім.І.Крип'якевича НАН України. *Листування художників : Опанас Заливаха та його адресати.*

**Патик Остап Володимирович**, Заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри дизайну Національного лісотехнічного університету України. *Художник і громадянська позиція: проблеми збереження пам'яток мистецтва.*

**Петрів Роман Степанович**, аспірант 4 курсу кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Рівнева модель об'єкта мистецької спадщини у цифровій репрезентації творчості шістдесятників .*

**Пристай Галина Іванівна**, кандидатка наук з соціальних комунікацій, доцентка кафедри журналістики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Джерела вивчення та засоби популяризації творчості Опанаса Заливахи.*

**Роготченко Олексій Олексійович**, доктор мистецтвознавства, професор, заступник завідувача відділом теорії та історії культури Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. *Постать Опанаса Заливахи як яскравого представника шістдесятництва.*

**Сапеляк Оксана Адамівна**, кандидатка історичних наук, старший науковий співробітник Інституту українознавства ім.І.Крип'якевича НАН України. *Стежка до українства Опанаса Заливахи.*

**Типчук Вікторія Мирославівна**, кандидатка мистецтвознавства, доцентка, відповідальний секретар ІФООНСХУ, мистецтвознавець. *Маловідомі та невідомі твори Опанаса Заливахи у проекті Івано-Франківської обласної організації Національної спілки художників України до 100-річчя з дня народження митця.*

**Хамурда Галина Сергіївна**, асистентка, аспірантка 4 курсу кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

*Образи монументальних творів Опанаса Заливахи на теренах Івано-Франківська:перспективи збереження і популяризації.*

**Черепанин Мирон Васильович**, доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. *Митці Станиславова в часи окупаційних режимів: філософський світ Опанаса Заливахи – особисте, національне, загальнолюдське (за матеріалами часопису «Шлях Перемоги»).*

**Яців Роман Миронович**, доктор історичних наук, професор кафедри художнього дерева Львівської національної академії мистецтв. *Опанас Заливаха: мандри і медитації.*

## ЦИТАТИ ЗАЛИВАХИ

«"Троянський кінь" в Україні добре підкований, а українці "вечно в долгу" своїм сусідам. Німеччина сплачує іудеям величезні датки, а чи не має Україна за свої лиха виставити рахунок спадкоємиці СССеру – росії? Платіть за мільйони страчених, переселених, що забезпечували росію».

Лист Опанаса Заливахи до Сергія Білоконя від 26.07.2004 р.

«Знаменитий трикутник – Варшава, Київ, Москва. З ким Україна? З Москвою чи Варшавою, чи сама собою? Що таке росія без Києва? Орда завойовників».

Лист Опанаса Заливахи до сестри Віри Хорошової (без дати).

«Японці подають зразок якості – ми пасемо задніх, зрадливість. Виживають сильніші – дарвінізм то є наука, на сході Китай, Японія, на заході – англійці, німці. Москва взяла нашу назву Русь, завоювала фізично, пробує знищити духовно. Лише один канал TV – український. Вибори Президента! Бути чи не бути Україні! Альтернатива: 1. Незалежність, Європа; 2. Колоніальний статус Московської імперії, Білорусії, Казахстану... Гамлетівське – "бути чи не бути"! Але Бог милостивий, маємо надію!».

Лист Опанаса Заливахи до сестри Віри Хорошової від 16.10. 2004 р.

«Нам, українцям, бракує сили бути господарями в Україні! Ми ще не є господарями в Своїй Хаті. Як то глибоко розумів Т. Шевченко. І то допер у душах наших роздвоєність, збайдужілість до гідності. Тим мають тішитися грузини, кавказці. Чеченці – зразок опору поневоленню москалям! Чи не так? "Чому нас Бог карає?" – Шевченкове запитання живе тепер – двоєдушіє. Втрата власної, української гідності! Мають гейби чехи, поляки, а українці все ще хитаються – бути собою чи не бути Холуї! Характер наш?! Гнучкошиєнки! Але Бог милостивий – виборсаємось, може, і нам щось залишиться із нашої історії "перекинчиків"».

Лист Опанаса Заливахи до сестри Віри Хорошової (без дати).